

Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης

Κυπριακή Δημοκρατία

Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης
Προγράμματος Σπουδών

Ίδρυμα: **Θεολογική Σχολή Εκκλησίας Κύπρου**
Πρόγραμμα Σπουδών: **Θεολογία (4 έτη, πτυχίο)**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Οδηγίες.....	3
Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης.....	4
Εισαγωγή.....	5
Ευρήματα.....	6
Συμπεράσματα και Εισηγήσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.....	12
Έντυπο: 300.1.....	13

ΟΔΗΓΙΕΣ:

Το παρόν έγγραφο έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας, στη βάση των προνοιών του «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου του 2015» [Ν. 136 (I)/2015].

Το έντυπο συμπληρώνεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης για έκαστο πρόγραμμα σπουδών. Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (έντυπο αρ. 300.1) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης για την αξιολόγηση - πιστοποίηση προγράμματος σπουδών.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
Σιάσος Λάμπρος	Καθηγητής	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τσίγκος Βασίλειος	Καθηγητής	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Κορναράκης Κωνσταντίνος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Μπίου Σταυρούλα	Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Υποψήφια Διδάκτωρ	Πανεπιστήμιο Κύπρου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

I. Η διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

- Σύντομη περιγραφή των εγγράφων που μελετήθηκαν, της επιτόπου επίσκεψης, των συναντήσεων και των υποδομών στις οποίες πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη.
1. Τα μέλη της Επιτροπής παρέλαβαν ηλεκτρονικώς την ΑΙΤΗΣΗ της Θ.Σ.Ε.Κ. (Έντυπο 200.1) την 30.11.2016. Την εκτύπωσαν και επί τριήμερον την εμελέτησαν εξονυχιστικώς και εσχημάτισαν ατομική εικόνα ακριβείας για το σύνολο περιεχόμενό της.
 2. Τα μέλη έφθασαν στην Κύπρο-Λευκωσία την 04.12.2016 και συνεδρίασαν στο ξενοδοχείο (επί τετάρων - 16:30-21:30) και κατέληξαν στις πρώτες κοινές διαγνωστικές κρίσεις.
 3. Την επομένη (05.12.2016) έγιναν δεκτοί από τον Φορέα, ενημερώθηκαν, έλαβαν οδηγίες και μετέβησαν αμέσως στις εγκαταστάσεις της Θ.Σ.Ε.Κ. συνοδευόμενοι από εκπρόσωπο του Φορέα, κ. Νικόλαο Κωμοδρόμον.
 4. Ύστερα από σύντομη ενημέρωση υπό του Διευθυντού εισήλθαν στο δεύτερο μέρος της Αξιολόγησης (επί τόπου και παρουσία των Αιτούντων). Η σχετική διαδικασία διεξήχθη σε δυο Συνεδρίες (πρωινή – 9:30-13:45 και απογευματινή – 15:15-17:45) και συμφώνως προς το Πρόγραμμα που τους είχε παραδοθεί. Όλες οι ενότητες διερευνήθηκαν αρκούντως.
 5. Ό,τι εζητήθη υπό της Επιτροπής (πληροφορίες, εξηγήσεις, αιτιολογήσεις, έγγραφα και λοιπά συναφή), όλα προσκομίσθηκαν υπό των Αιτούντων, ακωλύτως και αμέσως.
 6. Την επομένη (06.12.2016) η Επιτροπή εισήλθε στο τρίτο μέρος του έργου της. Εξήτασε και διερεύνησε το περιεχόμενο του Φακέλου – Αιτήσεως κατά τη σχέση του προς τα δεδομένα - ευρήματα της επιτόπου μελέτης. Συσκέφθηκε και κατέθεσε τις επιμέρους διαγνωστικές κρίσεις και εκτιμήσεις, όπως και τα καταληκτικά συμπεράσματα, στο σχετικό έντυπο (300.1.1). Πραγματοποιήθηκαν τρεις συνεδρίες: Τρίτη 8:30-15:30 και 17:00-12:30, Τετάρτη 6:00-12:30.
 7. Το μέλος της Επιτροπής κα. Σταυρούλα Μπίου, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια και Υποψήφια Διδάκτωρ, μετείχε σε όλες τις διαδικασίες της Αξιολόγησης (επίσκεψη στη Σχολή, συζητήσεις, συνεδριάσεις Επιτροπής) και συνεισέφερε αποφασιστικά με παρεμβάσεις της, σχετικές με τον τομέα ευθύνης της (φοιτητικά και άλλα συναφή). Πέραν αυτών κατέστησε δυνατή την τελική και ευπρόσωπη μορφή της Εκθέσεως χάρη στην επιμέλεια, αξιοσύνη και υπομονή της.

8. Ομοφώνως τα μέλη της Επιτροπής εκτιμούν ότι φθάνοντας στα όρια σωματικών και πνευματικών αντοχών, επροσπάθησαν να επιτύχουν υψηλές και ακριβείς εκτιμήσεις. Επειδή όμως α) ο όγκος του υλικού και β) η τεχνική πύκνωση του Εντύπου (200.1) ήταν δυσαναλόγως υπέρμετρα του διαθέσιμου χρόνου, γι' αυτό ενδέχεται να διαπιστωθεί απόκλιση της τάξεως 10/100 στις τελικές εκτιμήσεις.
9. Αυτό επίσης ισχύει και για τις αποτιμήσεις που αναφέρονται στις αναγωγές από τα τρία εξάμηνα λειτουργίας στα οκτώ του όλου Προγράμματος.

II. Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης

- Σχόλια όσον αφορά στην ποιότητα και την πληρότητα της αίτησης που υποβλήθηκε από το ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης (Έντυπο Αρ. 200.1, αλλά και όσον αφορά στην γενική αποδοχή και συμμετοχή στις διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας από μέρος του Ιδρύματος, γενικότερα, και για το υπό αξιολόγηση πρόγραμμα σπουδών συγκεκριμένα.

Όσον αφορά στην ποιότητα και πληρότητα του Εγγράφου 200.1 η γενική εκτίμηση μας είναι πολύ θετική. Τον εν λόγω έγγραφο είναι αναλυτικό, πλήρες, κατατοπιστικό με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, χωρίς ασάφειες στην πλειονότητα των θεμάτων που παρουσιάζει.

Η αποδοχή και συμμετοχή στις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας εκ μέρους του Ιδρύματος ήταν ικανοποιητική. Εκτός από τα μέλη της Επιτροπής Ποιότητας μετείχαν και άλλα μέλη διδασκόντων, εκπρόσωποι της Διοίκησης και εκπρόσωποι των Φοιτητών. Η συνεργασία με τους ανωτέρω υπήρξε καθ' όλη τη διάρκεια της επίσκεψης πολύ καλή μέχρις άψογη.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ:

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

- **Οργάνωση διδακτικού έργου**
- **Διδασκαλία**
- **Διδακτικό προσωπικό**

Όσον αφορά στα κριτήρια εισδοχής φοιτητών/τριών στο ΠΣ, αυτά καθορίζονται με σαφήνεια και εφαρμόζονται με συνέπεια. Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) εκφράζει δημιουργικό προβληματισμό ως προς το αδιάβλητο της διαδικασίας εισδοχής εν σχέσει προς τη συνέντευξη.

Αναφορικά με την οργάνωση του ακαδημαϊκού βίου διαπιστώθηκε από την επιτόπια έρευνα ότι ο αριθμός φοιτητών κατά μάθημα επιτρέπει την εποικοδομητική διδασκαλία και επικοινωνία και αμιλλάται προς τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα. Εξάλλου, έγινε σαφές ότι η οργάνωσή της εξασφαλίζει την ποιοτική υλοποίηση των στόχων του Προγράμματος Σπουδών και την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων (έγκαιρη δημοσιοποίηση και εφαρμογή συγκεκριμένου ακαδημαϊκού ημερολογίου, γνωστοποίηση αναλυτικών περιγραμμάτων σπουδών στους φοιτητές και εφαρμογή τους από τους διδάσκοντες, επικαιροποιημένες ιστοσελίδες των μαθημάτων με συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό κ.ο.κ.). Σημαντικό εχέγγυο της επιτυχούς εκπαιδευτικής διαδικασίας αποτελούν οι τεχνικές υποδομές της Θεολογικής Σχολής (εγκαταστάσεις, βιβλιοθήκη) οι οποίες χρήζουν περαιτέρω αναβάθμισης (βιβλιοθήκη) και επέκτασης (κτιριακή υποδομή). Οι φοιτητές διαβεβαίωσαν ότι η επικοινωνία τους με τα μέλη ΔΕΠ της Σχολής είναι πολύ ικανοποιητική και ανταποκρίνεται στην Έκθεση αυτοαξιολόγησης που ετέθη υπόψη της ΕΕΑ.

Η επιτόπια έρευνα, σε συνδυασμό με τις συζητήσεις με τα μέλη ΔΕΠ και τους διδάσκοντες της Σχολής, έδειξε ότι υπάρχει διάθεση εφαρμογής ποιοτικών κριτηρίων κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων με έμφαση σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία και τη συνεπικουρία σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνολογιών που συνάδουν με διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποστήριξης μάθησης. Υπάρχει συνεχής αξιολόγηση και ανατροφοδότηση των φοιτητών σε τακτά διαστήματα. Η ΕΕΑ επεσήμανε ότι υπάρχει μια σχετική επάρκεια σε διδακτικό υλικό (κυρίως βιβλία και διδακτικές σημειώσεις), αλλά απαιτείται άμεση συμπλήρωση και επικαιροποίηση του υπάρχοντος υλικού με σύγχρονα εγχειρίδια που να καλύπτουν πληρέστερα τα επιστημονικά αντικείμενα, περισσότερες και ενημερωμένες σειρές επιστημονικών περιοδικών και συνδρομή σε βάσεις ψηφιακών δεδομένων.

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι οι διδάσκοντες στο ΠΣ διαθέτουν τα συναφή τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για τη διδασκαλία του μαθήματος, όπως περιγράφονται στις σχετικές νομοθεσίες και σε γενικές γραμμές ο λόγος του αριθμού μαθημάτων του ΠΣ που διδάσκεται από το ακαδημαϊκό προσωπικό πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης προς τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό μερικής απασχόλησης διασφαλίζει την ποιότητα σπουδών του ΠΣ. Ωστόσο, α) το γεγονός ότι το ΠΣ βρίσκεται στο Γ' Εξάμηνο του δεύτερου χρόνου

λειτουργίας του με αποτέλεσμα να μην υπάρχει γενική εικόνα όλων των εξαμήνων, β) ότι η ΕΕΑ δεν έλαβε γνώση οιοδήποτε οργανογράμματος για πρόσληψη αντίστοιχου διδακτικού προσωπικού και γ) συνδυαστικώς με το γεγονός ότι, αν και στο Φάκελο Εξωτερικής Αξιολόγησης Προγράμματος (σελ. 262) αναφέρεται προκήρυξη 3 (τριών) θέσεων κατά μήνα Σεπτέμβριο 2016, ενώ κατά το χρόνο αξιολόγησης (Δεκέμβριος 2016) κατέστη γνωστό ότι υπάρχει μόνο μια προκήρυξη, την αναγκάζουν να υπογραμμίσει την ανάγκη έγκαιρης αντιμετώπισης των σχετικών ζητημάτων. Η εξασφάλιση είναι σημαντική για την ομαλή υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών σε ορίζοντα πενταετίας. Πάντως, ο λόγος του αριθμού φοιτητών προς το συνολικό αριθμό του διδακτικού προσωπικού είναι επαρκής για την υποστήριξη και τη διασφάλιση της ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

- Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών
- Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών
- Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών
- Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών
- Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών
- Σύνδεση με την Αγορά Εργασίας και την Κοινωνία

Η ΕΕΑ διαπίστωσε ότι στην παρούσα τους μορφή, ο σκοπός και οι στόχοι του ΠΣ δεν διατυπώνονται πλήρως και κατά αναλογία ως προς τα αναμενόμενα πολυάριθμα μαθησιακά αποτελέσματα (π.χ. για τη σκοποθεσία: «εμπνευσμένοι κληρικοί» θα χρειαζόταν πληρέστερη αποτύπωση του σχετικού σκοπού). Υπό την έννοια αυτή για να συνάδουν με την αποστολή και τη στρατηγική του Ιδρύματος τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, απαιτείται μεγαλύτερη επεξεργασία της δομής του ΠΣ (π.χ. σε σχέση με την ανωτέρω εν παρενθέσει σημείωση, να εισαχθεί ένας επαρκής αριθμός μαθημάτων ποιμαντικού ενδιαφέροντος). Εξάλλου, ορισμένα τμήματα του περιεχομένου του Προγράμματος δεν οδηγούν με ευκολία στην επίτευξη του σκοπού του, ενώ απαιτείται ευκρινέστερος σχεδιασμός εξ επόψεως αλληλουχίας και βαθμού δυσκολίας στα επιμέρους τμήματα της μαθησιακής διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η μαθησιακή διαδικασία χρήζει βελτιώσεων, ώστε να επιτευχθούν ευχερέστερα οι επιδιωκόμενοι σκοποί.

Γενική διαπίστωση της ΕΕΑ είναι ότι οι στόχοι μαθήματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα αναλυτικά προγράμματα των επιμέρους μαθημάτων είναι πολλά στον αριθμό, γενικόλογα στη διατύπωση και αλληλοεπικαλυπτόμενα μεταξύ τους. Για παράδειγμα, το περιεχόμενο ενός μαθήματος που εκτείνεται σε τεράστιες θεματικές περιοχές και σε χρονικό εύρος πολλών αιώνων δεν συμβάλλει στα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Επίσης, το ΠΣ θα πρέπει να δομηθεί με συνεκτικότερο τρόπο και ακολουθία μαθημάτων στη λογική ότι από τα μαθήματα γενικής θεολογικής παιδείας και υποδομής να οδηγείται ο φοιτητής στα μαθήματα ειδίκευσης και σύνθεσης και όχι το αντίστροφο, όπως παρατηρήθηκε. Σε αυτή την ενότητα, η διαπίστωση της ΕΕΑ είναι ότι για τη διασφάλιση της ποιότητας του ΠΣ, παρά το γεγονός ότι τηρούνται οι βασικές αρχές του συστήματος διασφάλισης ποιότητας, η σύσταση και εφαρμογή ενός Οργανογράμματος με ορίζοντα πενταετίας θα συνέβαλλε ουσιαστικά στην αναβάθμιση του κύρους και προβολή του ακαδημαϊκού έργου της Σχολής ευρύτερα. Επιπρόσθετη διαπίστωση σχετικά με τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι ότι ο μεγάλος αριθμός τους και η γενικόλογη ασάφεια στη διατύπωσή τους καθιστά δυσχερή την επίτευξή τους στη βάση του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος του ΠΣ. Εκτίμηση της ΕΕΑ είναι ότι αν ληφθούν όλες οι σχετικές αναγκαίες μέριμνες, επί τη βάσει μιας μελέτης βιωσιμότητας, τότε θα υπάρξει ικανοποιητική απορρόφηση των αποφοίτων της Σχολής.

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

- Συνέργεια Έρευνας Διδασκαλίας

Η ΕΕΑ, μελετώντας τον Φάκελο Αυτοαξιολόγησης της Θεολογικής Σχολής διαπίστωσε ότι σε γενικές γραμμές διασφαλίζεται πρωτοβαθμώς η σύνδεση διδασκαλίας και μάθησης με την έρευνα. Καταγράφεται στον Φάκελο και στα αιτηθέντα και ληφθέντα έγγραφα η ερευνητική δραστηριότητα μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού σε σχέση με διεθνείς δημοσιεύσεις. Παρατηρεί, ωστόσο, ότι πρέπει να αποτυπωθεί με εναργέστερο τρόπο η σύνδεση της έρευνας με τη διδασκαλία και τη μάθηση ώστε τα νέα αποτελέσματα να ενσωματωθούν στο περιεχόμενο του ΠΣ. Λόγω της σύντομης λειτουργίας του ΠΣ δεν αποτυπώνεται ακόμη η συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε ερευνητικές δραστηριότητες και έργα, γεγονός το οποίο αναμφίβολα θα προβάλλει τη Σχολή διεθνώς και θα ανεβάσει το κύρος της.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

- **Διοικητικοί Μηχανισμοί**
- **Υποδομές/Υποστήριξη**
- **Οικονομικοί Πόροι**

Θετική διαπίστωση της ΕΕΑ είναι η ύπαρξη ενεργούς Υπηρεσίας Φοιτητικής Μέριμνας, η οποία, όπως μας διαβεβαίωσαν οι εκπρόσωποι των φοιτητών τους υποστηρίζει ποικιλότητα στα διάφορα προβλήματα και δυσκολίες τους.

Σχετικά με τις υποδομές η ΕΕΑ διαπίστωσε την ύπαρξη μικρού αριθμού βιβλίων και επιστημονικών περιοδικών που υποστηρίζουν το ΠΣ. Προς τούτο μια πρόταση άμεσης εφαρμογής είναι η προσβασιμότητα των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος Μακαρίου και η δυνατότητα δανεισμού των αναγκών για την έρευνα έργων που είναι εκείσε αποθησαυρισμένα.

Από την επιτόπια έρευνα της ΕΕΑ διαπιστώνεται ότι οι εν χρήσει εγκαταστάσεις είναι επαρκείς σε αριθμό και μέγεθος. Στην προοπτική, όμως, αύξησης των φοιτητών/-τριών θα απαιτηθεί περαιτέρω επέκτασή τους. Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία και την εκμάθηση κρίνεται ποσοτικά και ποιοτικά επαρκής.

Σχετικά με την ενότητα «οικονομικοί πόροι» η εκτίμηση της ΕΕΑ είναι ότι η διαχείριση και διάθεση των οικονομικών πόρων του Προγράμματος Σπουδών θα δικαιώσει το αρχικό όραμα και τη βούληση του Ιδρυτή της και όσων εμπλέκονται διοικητικά στη σύνθεσή της, στο βαθμό που είναι αρμοδιότητα των θεσμικών ακαδημαϊκών οργάνων.

Ακροτελεύτια διαπίστωση είναι ότι η ύπαρξη χαμηλών διδάκτρων για τους φοιτητές/τριες καταδεικνύει ότι μια Ιδιωτική Σχολή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όπως η Θεολογική Σχολή της Κύπρου, μπορεί να λειτουργήσει ως μη κερδοσκοπικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα.

5. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΔΕ

6. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΕ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ¹

- Η παρούσα κατάσταση του προγράμματος, καλές πρακτικές, αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης, εισηγήσεις για βελτίωση.

Για την επεξεργασία – αποτίμηση α) του περιεχομένου της Αίτησης, β) των επιτοπίων ευρημάτων και γ) της αληθιακής σχέσεως (α και β) η Επιτροπή βασίστηκε αποκλειστικά στο τρίπτυχο των οδηγητικών κριτηρίων που δεσμεύτηκε να αποδεχτεί ως εκπορευόμενο από τις Οδηγίες του σχετικού εγγράφου του Φορέα.

1. ...Να καθοριστεί αν οι διάφορες δραστηριότητες και τα ακόλουθα αποτελέσματα συνάδουν με το καθορισμένο σχέδιο.
2. Εάν το σχέδιο αυτό είναι κατάλληλο για την επίτευξη των στόχων του Ιδρύματος.
3. Εάν το σχέδιο αυτό εφαρμόζεται αποτελεσματικά διασφαλίζοντας έτσι τη βελτίωση της ποιότητας του Ιδρύματος...

Για τη συναγωγή των επιμέρους και των τελικών Συμπερασμάτων η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να συστήσει, να χρησιμοποιήσει και να συνυπολογίσει ένα πολύπτυχο πολυεδρικό κριτήριο. Και τούτο, διότι η ιδιοπροσωπία του Ιδρύματος (Θεολογική Σχολή, Ιδιωτική, εν Λευκωσία Κύπρου, σπανιότης του εγχειρήματος, ιστορικότης του εγχειρήματος) απαιτούσε και άξιζε πέραν των παγίων ακαδημαϊκών προβλεπομένων και ειδικές ad hoc μεθοδολογικές – επιστημολογικές προϋποθέσεις. Διαμορφώθηκε έτσι ένα σύνθετο, δυναμικό, πολυπρισματικό όργανο για τη σύνθεση των επιμέρους συμπερασμάτων. Τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας παρουσιάζονται με τη μορφή των ακόλουθων αρθρωτών συμπερασμάτων:

1. Το ΠΣ (4 έτη, πτυχίο) της Θεολογικής Σχολής Εκκλησίας Κύπρου στο σύνολό του χαρακτηρίζεται ως πρωτοποριακό για τα ακαδημαϊκά δεδομένα: μοναδικό για την κυπριακή πραγματικότητα, και ξεχωριστό μέσα στις διεθνείς εκδοχές και παραλλαγές (Ελλάδα, Αμερική, Λίβανος, Σερβία κ.α.)
2. Ειδικώς για τον ελληνόφωνο χώρο συνιστά το τέταρτο εγχείρημα σε διάστημα διακοσίων εξήκοντα περίπου ετών.
3. Το ΠΣ της Θ.Σ.Ε.Κ. εμπεριέχει συστατικά, (άλλα εν ενεργεία και άλλα εν δυνάμει), τα οποία του προσδίδουν α) δυναμικήν εξέλιξιν και β) προοπτικήν αναπτύξεως. Υπό την συνδρομήν συνθηκών και παρεμβάσεων (βλ.

¹ Σημειώνεται ότι στο σημείο αυτό, η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης αναμένεται να τεκμηριώσει τα ευρήματα και τις εισηγήσεις της στη βάση του Εντύπου με αρ. 300.1. Δεν αναμένεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης να υποβάλει εισήγηση για έγκριση ή απόρριψη του υπό αξιολόγηση προγράμματος σπουδών. Η εν λόγω απόφαση εμπίπτει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης.

κατωτέρω) είναι βάσιμον να προσδοκάται ότι ημπορούν να αποτελέσουν ιστορικών σταθμών στα Τριτοβάθμια θεολογικά δεδομένα.

4. Λυδیان λίθον του όλου και Προγράμματος και Εγχειρήματος αποτελεί η άμεση και ευθεία διασύνδεση Ιδιοκτήτου και Ακαδημαϊκών Οργάνων. Τα πρώτα δείγματα και γραφής και εφαρμογών επιτρέπουν να εξαχθεί βάσιμος καταρχήν διάγνωση ότι τα Όργανα της Σχολής έχουν την απαιτούμενη ευρυχωρίαν να κινηθούν δημιουργικά στο πεδίο των ειδικών τους αρμοδιοτήτων. Επειδή, όμως η εφαρμογή του ΠΣ μετρά μόνον τρία Εξάμηνα, τα ανωτέρω πρέπει να ελεγχθούν περαιτέρω και σταδιακώς και κατά την πλήρη έκπτυξίν τους.
5. Η τωρινή στελέχωση της Σχολής (διεύθυνση, διδάσκοντες, γραμματεία) συγκροτηθείσα υπό το προβλεπόμενο ειδικό καθεστώς των Ιδιωτικών Σχολών εξασφαλίζει τα **εν αρχή** προαπαιτούμενα λειτουργίας του όλου Προγράμματος. Δεν αρκεί όμως από μόνη της για να φθάσει στα **μέσα** επίπεδα και επιδόσεις της συνήθους ακαδημαϊκής πρακτικής. Η σταδιακή αύξηση και ενίσχυση του διδακτικού προσωπικού (και με άλλα μέλη εγνωσμένου επιστημονικού κύρους) α) θα καταστήσει στην πράξη λειτουργικότερη την εφαρμογή του Προγράμματος, β) θα προσδώσει μεγαλύτερο ακαδημαϊκό κύρος στη Σχολή και γ) θα αποτελέσει εμπράγματον εγγύηση ότι οι σχετικές πρόνοιες εφαρμόζονται και γίνονται σταδιακά συμβατές προς τα ακαδημαϊκώς κρατούντα.
6. Ο έσω πυρήνας των Μαθημάτων έχει φύση και χαρακτήρα θεολογικό. Και υπηρετεί καταρχήν τους διωκόμενους δύο εκ των τριών στόχους και σκοπών (εκπαίδευση, εκκλησία). Η άρθρωση, όμως, δομή, οργάνωση των μαθημάτων χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας. (Βλ. κατωτέρω σχετικές Προτάσεις).
7. Τα μέλη – καθηγητές της Επιτροπής προέρχονται από Θεολογικά Τμήματα κρατικών (ελληνικών) Πανεπιστημίων τα οποία (τμήματα) υπέστησαν πρόσφατα εξωτερικήν αξιολόγησιν. Συγκρίνοντας τις σχετικές διαδικασίες τα μέλη είναι υποχρεωμένα να τονίσουν ότι τόσο οι Πρόνοιες κανονισμού της Θ.Σ.Ε.Κ. όσον και η διαθεσιμότητα Διδασκόντων, λοιπού Προσωπικού και Φοιτητών α) υπήρξαν **υποδειγματικές** και β) εβοήθησαν έργω και λόγω το έργον της Επιτροπής.
8. Επίδοση απροσδόκητος (και πάντως λίαν ικανοποιητική για την Επιτροπήν) υπήρξε το γεγονός ότι κατά τις συζητήσεις της επιτοπίου επισκέψεως κατεγράφησαν από την Επιτροπήν ειλικρινείς παραδοχές εκ μέρους των αρμοδίων της Σχολής, παραδοχές σχετικές με βελτιώσεις στο ΠΣ, την σύσταση πλήρους Οργανογράμματος, τη σταδιακή διάθεση Μεγάλης Βιβλιοθήκης στην προσβασιμότητα των φοιτητών.
9. Ιδιαίτερος κρίσιμος και χρήσιμη για την απρόσκοπτη και αποτελεσματική εφαρμογή του Προγράμματος υπήρξεν η παραδοχή των Υπευθύνων (προκληθείσα από τη συζήτηση με τα μέλη της Επιτροπής) ότι, παρά τις προβλέψεις για δημιουργία Δευτέρου Προπτυχιακού Προγράμματος, Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού Κύκλου, θα πρέπει προς το παρόν να

επιμένουν οι αρμόδιοι της Σχολής στην αρτίωση και πλήρη υποστήριξη του ενός προγράμματος.

Προτάσεις – Εισηγήσεις:

1. Το εγγύτερο και συγγενέστερο εγχείρημα (Ίδρυσης Θεολογικής Σχολής Λευκωσίας) εσημειώθη προ δεκαετίας περίπου στην Εκκλησία της Ελλάδος (Οι σχολές του Τιμίου Σταυρού και του Μπάλαμαντ λειτουργούν σε άλλα περιβάλλοντα). Εκτιμούμε ότι οι Διδάσκοντες και οι λοιποί αρμόδιοι της Σχολής έχουν χρέος να μελετήσουν περαιτέρω τα πριν, τα κατά και τα μετά της λειτουργίας των τεσσάρων Ανώτατων θεολογικών ακαδημιών της Ελλάδος. (Ένα μέλος της Επιτροπής έχει δημοσιοποιήσει τις απόψεις του για το ελλαδικό εκκλησιαστικό εγχείρημα). Επειδή όμως τα τρία μέλη – Καθηγητές της Επιτροπής ανήκουν σε τυπικώς ανταγωνιστικά των τεσσάρων Ακαδημιών Θεολογικά Τμήματα, γι' αυτό δεν επιθυμούν ούτε να συσχετίσουν ούτε να προβούν σε υποδείξεις. Αρκούνται στην παραίτηση να μελετήσουν οι αρμόδιοι τις Θ.Σ.Ε.Κ. ενδεδειγμένα τον σχετικό ελλαδικό φάκελο.
2. Οι αρμόδιοι της Σχολής οφείλουν να δημοσιοποιήσουν την ίδρυση και λειτουργία της Σχολής α) διεθνώς και β) στην Ελλάδα (Θεολογικές Σχολές, Ανώτατες Ακαδημίες και αλλαχού.) Η δημοσιοποίηση θα προκαλέσει ενδιαφέρον σε θεολόγους επιστήμονες και καθηγητές. Θα προσελκύσει νέο ή και έμπειρο επιστημονικό δυναμικό. Η ελλαδική θεολογική ενδοχώρα διαθέτει μεγάλη και καλή δεξαμενή θεολόγων επιστημόνων.
3. Οι αρμόδιοι της Σχολής (Υπεύθυνος και Συντονιστής Προγράμματος) έχουν να προσποριστούν οφέλη στο έργο τους αν μελετήσουν τη σύγχρονη ελληνική βιβλιογραφία (1956-2006, 2007-2016). Ειδικότερα θα εύρουν αποτυπωμένες:
 - α) την επιστημολογική παθολογία της θεολογικής έρευνας,
 - β) την αλλοτρίωσή της από την εκκλησιαστική ζώσα θεωρία και πράξη,
 - γ) την δουλείαν της σε ξένα θεολογικά σχήματα,
 - δ) τις επιστημονικές απόπειρες να συσταθούν θεολογικά σχήματα (θεολογικού επιστητού και θεολογικών γνωστικών αντικειμένων) τα οποία και θα εδράζονται στην εκκλησιαστική θεωρία – πράξη και θα δομούνται επ' αυτής.
4. Οι αρμόδιοι της Σχολής οφείλουν να ασχοληθούν με το λανθάνον και υφέρπον στο Πρόγραμμά τους αλλότριο επιστημολογικό σχήμα των παμπάλαιων γερμανικών Κλάδων. Μετά την υπό π. Γ. Φλωρόσκυ και λοιπών λαμπρών επιγόνων αποτίναξη της «βαβυλωνίου αιχμαλωσίας» τόσο οι αρμόδιοι όσο και ημείς οι λοιποί έχουμε χρέος να αναδομήσουμε τα θεολογικά επιστημονικά σχήματα.
5. Οι αρμόδιοι έχουν χρέος να περιφρουρήσουν την υπάρχουσα διττή Πρόνοια και διαδικασία Αξιολόγησης. Εάν μάλιστα συνεχίσουν να την επιζητούν και να

την αποδέχονται, ως έπραξαν μέχρις εδώ, θα προσποριστούν οφέλη κύρους και επίσημα ακαδημαϊκής συμπεριφοράς.

Nota benae:

Τα Μέλη της Επιτροπής επάσχισαν να ανταποκριθούν στο έργο που τους ανατέθηκε. Πέραν των ακραιφνώς επιστημονικών κριτηρίων τα οποία προβλέπει και απαιτεί ο Φορέας, έλαβον υπόψιν τους και συνυπολόγισαν ότι συνεισφέρουν (όση δύναμεις) στην σεβαστή Εκκλησία και την Πολιτεία της ηγαπημένης άλλης πατρίδος, της Κύπρου.

Κριτήρια και Δείκτες Ποιότητας Εξωτερική Αξιολόγηση Προγράμματος Σπουδών

Ίδρυμα: [Θεολογική Σχολή Εκκλησίας Κύπρου](#)

Τίτλος Προγράμματος: [Θεολογία \(4 έτη, πτυχίο\)](#)

Διάρκεια Προγράμματος: [4 έτη](#)

Ημερομηνία Αξιολόγησης: [05-06/12/2016](#)

Το παρόν έγγραφο έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας, στη βάση των προνοιών του «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου του 2015» [Ν. 136 (I)/2015].

Το έγγραφο περιγράφει τα κριτήρια και τους δείκτες ποιότητας που θα εφαρμόζονται για την αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών των ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Σημειώστε για κάθε δείκτη ή κριτήριο αυτό που ισχύει.

1. Εφαρμόζεται στον ελάχιστο βαθμό
2. Ισχύει σε μη ικανοποιητικό Βαθμό
3. Ισχύει σε ικανοποιητικό Βαθμό
4. Ισχύει σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό
5. Ισχύει και αποτελεί καλή πρακτική

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση κριτηρίων που δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λόγω της φύσης του ιδρύματος ή / και του προγράμματος σπουδών, να σημειώνεται Δ / Ε = Δεν εφαρμόζεται και να εξηγήσετε ποια είναι η αντίστοιχη πολιτική του Ιδρύματος για το συγκεκριμένο κριτήριο

Μέλη Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
Σιάσος Λάμπρος	Καθηγητής	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τσίγκος Βασίλειος	Καθηγητής	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Κορναράκης Κωνσταντίνος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιον Αθηνών
Μπίου Σταυρούλα	Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Υποψήφια Διδάκτωρ	Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ημερομηνία και Ώρα Επιτόπιας Επίσκεψης: **05/12/2016, 9:00-18:00**

Διάρκεια Επιτόπιας Επίσκεψης: **9 ώρες**

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ						
1.1	Οργάνωση διδακτικού έργου	1	2	3	4	5
1.1.1	Τα κριτήρια εισδοχής φοιτητών/τριών στο πρόγραμμα σπουδών βασίζονται σε σαφείς κανονισμούς και στη συνεπή εφαρμογή τους.			X		
1.1.2	Ο αριθμός φοιτητών κατά μάθημα επιτρέπει την εποικοδομητική διδασκαλία και επικοινωνία και συγκρίνεται θετικά με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα ή/και διεθνείς πρακτικές.				X	
1.1.3	Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας εξασφαλίζει την ποιοτική υλοποίηση των στόχων του προγράμματος σπουδών και την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα λαμβάνονται υπόψη:				X	
1.1.3.1	Η εφαρμογή συγκεκριμένου ακαδημαϊκού ημερολογίου και η έγκαιρη δημοσιοποίησή του.					X
1.1.3.2	Η γνωστοποίηση αναλυτικών περιγραμμάτων σπουδών στους φοιτητές/τριες και η εφαρμογή τους από τους διδάσκοντες.					X
1.1.3.3	Οι επικαιροποιημένες ιστοσελίδες των μαθημάτων με συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό				X	
1.1.3.4	Οι διαδικασίες εκπόνησης πτυχιακών και μεταπτυχιακών εργασιών / πρακτικής άσκησης	ΔΕ				
1.1.3.5	Οι διαδικασίες διεξαγωγής και η μορφή εξετάσεων και αξιολόγησης φοιτητών/τριών.				X	
1.1.3.6	Η αποτελεσματική ενημέρωση των φοιτητών/τριών και διευκόλυνση της συμμετοχής της στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.				X	
1.1.4	Παρέχονται στους φοιτητές/τριες του προγράμματος σπουδών, επαρκείς και σύγχρονοι μαθησιακοί πόροι περιλαμβανομένων:					
1.1.4.1	των εγκαταστάσεων				X	
1.1.4.2	της βιβλιοθήκης			X		

	1.1.4.3	της υποδομής					X	
	1.1.4.4	της φοιτητικής μέριμνας						X
	1.1.4.5	της ακαδημαϊκής καθοδήγησης					X	
1.1.5	Εφαρμόζεται πολιτική τακτικής και αποτελεσματικής επικοινωνίας διδασκόντων – φοιτητών						X	
1.1.6	Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος παρέχουν έγκαιρη και αποτελεσματική ανατροφοδότηση στους φοιτητές τους.						X	
1.1.7	Οι θεσμοθετημένοι μηχανισμοί για τη στήριξη των φοιτητών και την επικοινωνία με το διδακτικό προσωπικό είναι αποτελεσματικοί.						X	
1.1.8	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι αποτελεσματικοί.						X	
1.1.9	Οι μηχανισμοί στήριξης των φοιτητών/τριών με προβληματική ακαδημαϊκή επίδοση είναι αποτελεσματικοί.						X	
1.1.10	Οι διαδικασίες ακαδημαϊκής συμβουλευτικής (mentoring) είναι διαφανείς και αποτελεσματικές σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα και λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του ακαδημαϊκού φόρτου.						X	
1.1.11	Στο πρόγραμμα σπουδών εφαρμόζεται αποτελεσματική πολιτική για την πρόληψη και εντοπισμό της λογοκλοπής.						X	
1.1.12	Στο πρόγραμμα σπουδών οι μηχανισμοί διαχείρισης παραπόνων και επίλυσης διαφορών είναι ικανοποιητικοί.						X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Τα ευρήματα της επίσκεψης συγκλίνουν με τα δεδομένα της Έκθεσης Αυτοαξιολόγησης στο βαθμό της αριθμητικής αξιολόγησης που παραθέσαμε. Το κριτήριο 1.1.3.4 ΔΕ (Δεν Εφαρμόζεται).

Σημειώστε:

- α) τον προσδοκώμενο αριθμό Κύπριων και αλλοδαπών φοιτητών στο πρόγραμμα σπουδών: 15 Κύπριοι και 10 αλλοδαποί.
- β) από ποιες χώρες αναμένεται ο μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών: ομόδοξες χώρες (Ελλάδα, Σερβία, Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, Πατριαρχείο Αλεξανδρείας).
- γ) τον μέγιστο προγραμματισμένο αριθμό φοιτητών κατά τμήμα: 25.

1.2	Διδασκαλία	1	2	3	4	5
1.2.1	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για την επίτευξη του σκοπού του μαθήματος και των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.			X		
1.2.2	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για ενήλικες.				X	
1.2.3	Γίνεται συνεχής-διαμορφωτική αξιολόγηση και ανατροφοδότηση των φοιτητών σε τακτά διαστήματα.			X		
1.2.4	Το σύστημα και τα κριτήρια αξιολόγησης και ανατροφοδότησης των επιδόσεων των φοιτητών/τριών στα μαθήματα είναι σαφή, επαρκή και σε γνώση των φοιτητών/τριών.			X		
1.2.5	Εφαρμόζονται εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία.			X		
1.2.6	Στη διδασκαλία υιοθετείται η χρήση σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνολογιών που συνάδουν με διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποστήριξης μάθησης.					X
1.2.7	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων και διδακτικές σημειώσεις) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία των επιμέρους μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.			X		
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>1.2.7: Από τα πέντε δεδομένα που συναποτελούν το διδακτικό υλικό, μόνο το πρώτο και το τελευταίο πληρούν τις προδιαγραφές. Ο βαθμός αξιολόγησης (3) που υποδείξαμε σημαίνει ότι τα ενδιάμεσα δεν ευρέθησαν.</p>						
1.3	Διδακτικό Προσωπικό	1	2	3	4	5
1.3.1	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, και τα γνωστικά αντικείμενα του προσωπικού αυτού υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.		X			
1.3.2	Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος έχουν συναφή τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για τη διδασκαλία του μαθήματος,			X		

	όπως περιγράφονται στις σχετικές νομοθεσίες, περιλαμβανομένων των ακόλουθων:					
1.3.2.1	Εξειδίκευση στα διδασκόμενα μαθήματα, με προτίμηση διδακτορικό στο θέμα.			X		
1.3.2.2	Δημοσιεύσεις στο γνωστικό αντικείμενο			X		
1.3.3	Τα γνωστικά αντικείμενα των Επισκεπτών Καθηγητών υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.			X		
1.3.4	Το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό έχει τα απαιτούμενα προσόντα, επαρκή επαγγελματική πείρα και εξειδίκευση για τη διδασκαλία περιορισμένου αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.			X		
1.3.5	Σε κάθε πρόγραμμα σπουδών, το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό δεν υπερβαίνει το 30% του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού.				X	
1.3.6	Το διδακτικό προσωπικό κάθε ιδιωτικής και δημόσιας σχολής κατά ποσοστό όχι μικρότερο του 70% κατέχει αναγνωρισμένο ακαδημαϊκό τίτλο κατά μία βαθμίδα ανώτερο από το επίπεδο του προγράμματος στο οποίο διδάσκει.				X	
1.3.7	Ο λόγος του αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης προς τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό μερικής απασχόλησης διασφαλίζει την ποιότητα σπουδών του προγράμματος σπουδών.			X		
1.3.8	Ο λόγος του αριθμού φοιτητών προς το συνολικό αριθμό του διδακτικού προσωπικού είναι επαρκής για την υποστήριξη και τη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών.				X	
1.3.9	Ο χρόνος διδασκαλίας του ακαδημαϊκού προσωπικού δεν περιορίζει τη διεξαγωγή έρευνας, τη συγγραφή και την κοινωνική προσφορά.		X			
1.3.10	Οι μελλοντικές αποχωρήσεις / συνταξιοδοτήσεις, αναμενόμενες προσλήψεις και εξελίξεις του ακαδημαϊκού προσωπικού εξασφαλίζουν την ομαλή υλοποίηση του προγράμματος σπουδών σε ορίζοντα πενταετίας.		X			
1.3.11	Ο Συντονιστής του προγράμματος έχει τα προσόντα και την εμπειρία για να συντονίζει με επάρκεια το πρόγραμμα σπουδών.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

1.3.1.: Η αξιολόγηση με το βαθμό (2) οφείλεται στο γεγονός ότι α) το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) βρίσκεται στο Γ' Εξάμηνο και δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως και β) δεν λάβαμε γνώση οιοδήποτε οργανογράμματος για πρόσληψη αντίστοιχου διδακτικού προσωπικού.

1.3.2.1: Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν στο Φάκελο Εξωτερικής Αξιολόγησης Προγράμματος, προκύπτει ότι κατά τεκμήριο οι διδάσκοντες έχουν διδακτορικό στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του οποίου το μάθημα διδάσκουν, ενώ συγχρόνως διδάσκουν και άλλα μαθήματα.

1.3.4: Κατά το μέρος του ΠΣ που λειτουργεί.

1.3.10: Λόγω του γεγονότος ότι δεν ευρέθη οργανόγραμμα της Σχολής αδυνατούμε να αξιολογήσουμε την πορεία του προσωπικού. Στον Φάκελο Εξωτερικής Αξιολόγησης Προγράμματος σελ. 262 αναφέρεται προκήρυξη 3 (τριών) θέσεων κατά μήνα Σεπτέμβριο 2016, ενώ κατά το χρόνο αξιολόγησης (Δεκέμβριος 2016) μας έγινε γνωστή μόνο μια προκήρυξη.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ						
2.1	Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.1.1	Ο σκοπός και οι στόχοι του προγράμματος σπουδών διατυπώνονται σε μορφή αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και συνάδουν με την αποστολή και τη στρατηγική του ιδρύματος.			X		
2.1.2	Ο σκοπός του προγράμματος και τα μαθησιακά αποτελέσματα αξιοποιούνται ως οδηγός για τον σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών.			X		
2.1.3	Ο τίτλος και το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνονται στις βασικές πρόνοιες των αντίστοιχων Επαγγελματικών και Επιστημονικών Σωμάτων, για σκοπούς εγγραφής στα σώματα αυτά.					
2.1.4	Το περιεχόμενο του προγράμματος, οι μορφές αξιολόγησης, τα διδακτικά υλικά και ο εξοπλισμός οδηγούν στην επίτευξη του σκοπού του προγράμματος και στη διασφάλιση των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.			X		
2.1.5	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών είναι γνωστά στους φοιτητές/τριες και στα μέλη του ακαδημαϊκού και διδακτικού προσωπικού.				X	
2.1.6	Η μαθησιακή διαδικασία είναι κατάλληλα σχεδιασμένη, ώστε να επιτυγχάνονται τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.		X			
2.1.7	Ο τίτλος σπουδών που απονέμεται στους/στις φοιτητές/τριες ανταποκρίνεται στον σκοπό και στα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος.			X		
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>2.1.1: Ο σκοπός και οι στόχοι του ΠΣ δεν διατυπώνονται πλήρως και κατά αναλογία στα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (π.χ. για τη σκοποθεσία: «εμπνευσμένοι κληρικοί» θα χρειαζόταν πληρέστερη αποτύπωση της σχετικής σκοποθεσίας).</p> <p>2.1.2: Μερικώς (βλέπε προηγούμενη σημείωση).</p>						

2.1.3: Δεν γνωρίζουμε τις σχετικές βασικές πρόνοιες.

2.1.4: Ορισμένα τμήματα του περιεχομένου του προγράμματος δεν οδηγούν με ευκολία στην επίτευξη του σκοπού του.

2.1.6: Απαιτείται ευκρινέστερος σχεδιασμός εξ απόψεως αλληλουχίας και βαθμού δυσκολίας στα επιμέρους τμήματα της μαθησιακής διαδικασίας.

2.2	Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.2.1	Τα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων καθορίζουν με σαφήνεια τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, το περιεχόμενο, τις διδακτικές και μαθησιακές προσεγγίσεις και τον τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών/τριών.		X			
2.2.2	Εφαρμόζεται το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και υπάρχει πραγματική αντιστοιχία πιστωτικών μονάδων και φόρτου εργασίας κατά μάθημα και κατά εξάμηνο για τον φοιτητή, είτε αυτός παρακολουθεί συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών είτε είναι εγγεγραμμένος και φοιτά παράλληλα σε περισσότερα προγράμματα σπουδών, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πρακτική στα ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης.			X		
2.2.3	Το πρόγραμμα σπουδών είναι δομημένο με συνεκτικό τρόπο και ακολουθία, ώστε έννοιες που λειτουργούν ως προϋποθέσεις να προηγούνται της διδασκαλίας άλλων πιο σύνθετων και γνωστικά πιο απαιτητικών εννοιών.		X			
2.2.4	Ο τίτλος του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα, και το περιεχόμενο είναι συμβατά μεταξύ τους.			X		
2.2.5	Το πρόγραμμα σπουδών, πέραν των μαθημάτων στα κύρια γνωστικά αντικείμενα, περιέχει ικανοποιητικό αριθμό μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης.					X
2.2.6	Το περιεχόμενο των μαθημάτων και ενοτήτων και οι αντίστοιχες εκπαιδευτικές δραστηριότητες είναι κατάλληλες για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά στις γνώσεις, στις δεξιότητες και στις ικανότητες που πρέπει να αναπτύσσουν οι φοιτητές/τριες.		X			
2.2.7	Ο αριθμός και το περιεχόμενο των μαθημάτων του		X			

	προγράμματος είναι επαρκή για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.					
2.2.8	Το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος αντικατοπτρίζει τα τελευταία επιτεύγματα / εξελίξεις στην επιστήμη, στις τέχνες, στην έρευνα και στην τεχνολογία.			X		
2.2.9	Δίνεται ευελιξία επιλογών / δυνατότητα προσαρμογής στις προσωπικές ανάγκες ή στις ανάγκες των φοιτητών/τριών με ειδικές ανάγκες.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

2.2.3: α) Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα θα έπρεπε μαθήματα αρχαίων, σύγχρονων γλωσσών και θεολογικής υποδομής να προηγούνται των ερμηνευτικών και συνθετικών μαθημάτων (βλέπε και σχετικά σημείωση για το 2.1.6).

β) Παρά τη σχετική πρόβλεψη του κανονισμού δεν διαπιστώθηκε ύπαρξη και αλληλουχία προαπαιτούμενων και και επομένων μαθημάτων (ο χαρακτηρισμός Α' και Β', δεν υποστηρίζει επαρκώς την ανωτέρω αλληλουχία μαθημάτων).

2.2.6: Η αξιολόγηση με τον βαθμό (2) αναφέρεται πρωτίστως στο περιεχόμενο των μαθημάτων (Βλέπε ενδεικτικά μάθημα ΘΕΟ.ΣΥ.401: Ιστορία Θρησκευμάτων). Ενδεχομένως οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες θα μπορούσαν να αξιολογηθούν με (3).

2.2.7: Ενώ ο αριθμός των μαθημάτων είναι επαρκής, η οργάνωση του περιεχομένου ορισμένων μαθημάτων δυσκολεύει την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

2.2.8: Οριακή η αξιολόγηση (3) επειδή δεν παρουσιάζεται γενικευμένο και συνεπές το εν λόγω κριτήριο σε όλα τα μαθήματα.

Σημειώστε πόσοι αναμένεται να είναι οι φοιτητές με παράλληλη φοίτηση και σε άλλο ακαδημαϊκό ίδρυμα, με βάση την ως τώρα γνώση σας για φοιτητές με παράλληλη φοίτηση στα προγράμματα του Ιδρύματός σας.

Δεν γνωρίζουμε

2.3	Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.3.1	Οι ρυθμίσεις που αφορούν στη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών καθορίζουν σαφείς			X		

	αρμοδιότητες και διαδικασίες.					
2.3.2	Διασφαλίζεται η συμμετοχή στις διαδικασίες του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του προγράμματος σπουδών			X		
2.3.2.1	των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού			X		
2.3.2.2	των μελών του διοικητικού προσωπικού			X		
2.3.2.3	των φοιτητών/τριών			X		
2.3.3	Ο οδηγός, ή/και οι κανονισμοί διασφάλισης ποιότητας παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες και στοιχεία για την υποστήριξη και διαχείριση του προγράμματος σπουδών.			X		
2.3.4	Η διαδικασία διασφάλισης ποιότητας αποτελεί ακαδημαϊκή διαδικασία και δεν υπόκειται σε περιορισμούς από μη ακαδημαϊκούς παράγοντες.		X			
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>2.3.4: Η σύσταση ενός οργανογράμματος συμβατού προς τα ακαδημαϊκώς ισχύοντα και κρατούντα θα εγγυηθεί την ομαλή και απρόσκοπτη σχετική διαδικασία.</p>						
2.4	Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.4.1	Διενεργείται αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος σπουδών όσον αφορά στον σχεδιασμό, στην έγκριση, στην παρακολούθηση και στην αναθεώρησή του.			X		
2.4.2	Διασφαλίζεται ότι τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν στη βάση του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος.		X			
2.4.3	Διασφαλίζεται ότι η διαδικασία διαχείρισης και ανάπτυξης των προγραμμάτων σπουδών είναι ακαδημαϊκή διαδικασία η οποία λειτουργεί χωρίς οποιεσδήποτε μη ακαδημαϊκές παρεμβάσεις.		X			
2.4.4	Η ακαδημαϊκή ιεραρχία του ιδρύματος (Πρύτανης, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες, Πρόεδροι και Συντονιστές προγραμμάτων, ακαδημαϊκό προσωπικό) έχουν την αποκλειστική ευθύνη για την ακαδημαϊκή αριστεία και την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών.		X			
2.4.5	Οι πληροφορίες που αφορούν στο πρόγραμμα σπουδών					

	αναρτώνται δημόσια και περιλαμβάνουν:					
2.4.5.1	Τις διατάξεις αναφορικά με τις πιστώσεις μονάδων					X
2.4.5.2	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	X				
2.4.5.3	Τη μεθοδολογία	X				
2.4.5.4	Τις περιγραφές των μαθημάτων	X				
2.4.5.5	Τη δομή του προγράμματος					X
2.4.5.6	Τα κριτήρια εισδοχής	X				
2.4.5.7	Τη μορφή και τις διαδικασίες αξιολόγησης των φοιτητών/τριών	X				
2.4.6	Η απονομή του τίτλου σπουδών συνοδεύεται από «Παράρτημα Διπλώματος»(diploma supplement) το οποίο είναι σύμφωνο με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές.	ΔΕ				
2.4.7	Διασφαλίζεται αποτελεσματικός μηχανισμός αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών από τους/τις φοιτητές/τριες.				X	
2.4.8	Η αναγνώριση και η μεταφορά πιστωτικών μονάδων από προηγούμενη φοίτηση ρυθμίζεται με διαδικασίες και κανονισμούς οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι περισσότερες πιστωτικές μονάδες απονέμονται από το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

2.4.5.2-4 και 2.4.5.6-7: Η αξιολόγηση με τον βαθμό (1) στα ανωτέρω κριτήρια οφείλεται στο γεγονός ότι απαιτείται ειδικός κωδικός εισόδου, γεγονός που αίρει τον χαρακτηρισμό «Δημόσια Ανάρτηση».

Σημειώστε σε περίπτωση πρακτικής άσκησης:

- Πόσες είναι οι πιστωτικές μονάδες για μαθήματα και πόσες για την πρακτική άσκηση
- Σε ποιο εξάμηνο γίνεται η πρακτική άσκηση
- Αν η πρακτική άσκηση γίνεται στην χώρα στην οποία εδρεύει το Ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο.

ΔΕ

2.5	Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.5.1	Οι συνεργασίες του προγράμματος με άλλα ιδρύματα συγκρίνονται θετικά με αντίστοιχες συνεργασίες άλλων τμημάτων / προγραμμάτων σπουδών στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.	ΔΕ				
2.5.2	Προσελκύονται Επισκέπτες Καθηγητές εγνωσμένου κύρους.					
2.5.3	Συμμετέχουν οι φοιτητές/τριες σε προγράμματα ανταλλαγών.					
2.5.4	Η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του προγράμματος σπουδών είναι συμβατή με αντίστοιχα προγράμματα σπουδών στον κυπριακό χώρο και διεθνώς.			X		
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>2.5.2: Λόγω του μικρού διαστήματος λειτουργίας δεν καθίσταται δυνατή η σχετική διαπίστωση.</p> <p>2.5.3: Υπάρχει πρόβλεψη. Επί του παρόντος δεν έχει ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία για να ενεργοποιηθεί η σχετική πρόνοια.</p> <p>Σχολιάστε, επίσης, τον βαθμό στον οποίο το πρόγραμμα συγκρίνεται θετικά με τα αντίστοιχα προγράμματα που λειτουργούν στην Κύπρο και στο εξωτερικό σε Ιδρύματα της ίδιας βαθμίδας.</p> <p>Είναι ικανοποιητικός σε ορισμένα τμήματα του ΠΣ.</p>						
2.6	Σύνδεση με αγορά εργασίας και κοινωνία	1	2	3	4	5
2.6.1	Οι διαδικασίες οι οποίες εφαρμόστηκαν για την ανταπόκριση του προγράμματος στις επιστημονικές και επαγγελματικές δραστηριότητες των αποφοίτων είναι επαρκείς και αποτελεσματικές.	ΔΕ				
2.6.2	Με βάση τη μελέτη βιωσιμότητας αναμένεται απορρόφηση των αποφοίτων σε ικανοποιητικό βαθμό.			X		
2.6.3	Τα οφέλη της κοινωνίας από το πρόγραμμα σπουδών είναι σημαντικά.				X	
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που</p>						

πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ						
3.1	Συνέργεια Έρευνας και Διδασκαλίας	1	2	3	4	5
3.1.1	Διασφαλίζεται ότι η διδασκαλία και η μάθηση έχει επαρκώς διαφωτιστεί από την έρευνα.		X			
3.1.2	Τα νέα αποτελέσματα της έρευνας είναι ενσωματωμένα στο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών.		X			
3.1.3	Παρέχονται επαρκείς και ικανοποιητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός για τη στήριξη των ερευνητικών συνιστωσών του προγράμματος σπουδών τα οποία είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα στο προσωπικό και στους φοιτητές/τριες.				X	
3.1.4	Τα αποτελέσματα της ερευνητικής δραστηριότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού δημοσιεύονται σε διεθνή περιοδικά με το σύστημα κριτών, σε διεθνή συνέδρια, πρακτικά συνεδριών εκδόσεις κλπ.				X	
3.1.5	Η εξωτερική, μη κρατική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.	X				
3.1.6	Η εσωτερική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.				X	
3.1.7	Η πολιτική, έμμεσης ή άμεσης, εσωτερικής χρηματοδότησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι ικανοποιητική.					X
3.1.8	Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών, ακαδημαϊκού, εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού του προγράμματος σε ερευνητικές δραστηριότητες και έργα είναι ικανοποιητική.	X				
3.1.9	Η εκπαίδευση φοιτητών/τριών στην ερευνητική διαδικασία είναι επαρκής			X		
Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.						

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ						
4.1	Διοικητικοί Μηχανισμοί	1	2	3	4	5
4.1.1	Υπάρχει Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας που υποστηρίζει τους φοιτητές/τριες στα ακαδημαϊκά και προσωπικά τους προβλήματα και δυσκολίες.					X
4.1.2	Οι θεσμοθετημένοι διοικητικοί μηχανισμοί για παρακολούθηση και στήριξη φοιτητών είναι επαρκείς.				X	
4.1.3	Η απόδοση των μηχανισμών αυτών αξιολογείται στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.			X		
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p>						
4.2	Υποδομές / Υποστήριξη	1	2	3	4	5
4.2.1	Υπάρχουν κατάλληλα βιβλία και έγκριτα περιοδικά που υποστηρίζουν το πρόγραμμα.		X			
4.2.2	Υπάρχει υποστηρικτική πλατφόρμα εσωτερικής επικοινωνίας.					X
4.2.3	Οι εγκαταστάσεις είναι επαρκείς σε αριθμό και μέγεθος.				X	
4.2.4	Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία και την εκμάθηση (εργαστηριακός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα, κ.τ.λ.) είναι ποσοτικά και ποιοτικά επαρκής.					X
4.2.5	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) είναι επαρκές και εύκολα προσβάσιμο από τους φοιτητές/τριες.			X		
4.2.6	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) ενημερώνεται με τις πιο πρόσφατες εκδόσεις, σε τακτά χρονικά διαστήματα.			X		

4.2.7	Παρέχονται, στο διδακτικό προσωπικό, δυνατότητες επιμόρφωσης σε μεθόδους διδασκαλίας, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στις νέες τεχνολογίες στη βάση δομημένου πλαισίου μάθησης.	X				
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Οι ανωτέρω αξιολογήσεις βασίζονται στο μικρό διάστημα λειτουργίας του ΠΣ και εμπεριέχουν δυναμική βελτίωσης.</p>						
4.3	Οικονομικοί Πόροι	1	2	3	4	5
4.3.1	Η διαχείριση και διάθεση των οικονομικών πόρων του προγράμματος σπουδών επιτρέπουν την ανάπτυξη του προγράμματος και του ακαδημαϊκού/εκπαιδευτικού προσωπικού.				X	
4.3.2	Η διάθεση των οικονομικών πόρων που αφορούν ακαδημαϊκά θέματα είναι αρμοδιότητα των θεσμικών ακαδημαϊκών οργάνων.			X		
4.3.3	Οι αμοιβές του ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού είναι ανάλογες με τις αμοιβές ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού αντίστοιχων ιδρυμάτων στην Κύπρο.					X
4.3.4	Τα δίδακτρα των φοιτητών/τριών συνάδουν με τα δίδακτρα αντίστοιχων ιδρυμάτων					X
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p>						

Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών.

5.	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1	2	3	4	5
5.1	Οι διαδικασίες ανατροφοδότησης των διδασκόντων αναφορικά με την αξιολόγηση του διδακτικού τους έργου από τους φοιτητές είναι ικανοποιητικές.	ΔΕ				
5.2	Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις πρόσληψης ακαδημαϊκού / διδακτικού προσωπικού διασφαλίζουν ότι οι υποψήφιοι διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες και εμπειρία για εξ αποστάσεως εκπαίδευση.	ΔΕ				
5.3	Μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες, παρέχεται κατάλληλη εκπαίδευση, καθοδήγηση και υποστήριξη στους διδάσκοντες, για να μπορέσουν να υποστηρίξουν αποδοτικά την εκπαιδευτική διαδικασία.	ΔΕ				
5.4	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι ικανοποιητικοί.	ΔΕ				
5.5	Παρέχεται κατάλληλη καθοδήγηση στους εκπαιδευόμενους από τους διδάσκοντες μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες.	ΔΕ				
5.6	Εξασφαλίζεται σε ικανοποιητικό βαθμό η ομαλή εξ αποστάσεως επικοινωνία εκπαιδευτικού προσωπικού και φοιτητών.	ΔΕ				
5.7	Διασφαλίζεται η συνέπεια της αξιολόγησης, η ισότιμη εφαρμογή της σε όλους τους/τις φοιτητές/τριες και η τήρηση προκαθορισμένων διαδικασιών.	ΔΕ				
5.8	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.	ΔΕ				
5.9	Το πρόγραμμα διαθέτει κατάλληλες και επαρκείς υποδομές υποστήριξης της μάθησης.	ΔΕ				
5.10	Οι υποστηρικτικές υποδομές είναι εύκολα προσβάσιμες.	ΔΕ				
5.11	Οι φοιτητές ενημερώνονται και εκπαιδεύονται σχετικά με τα διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές.	ΔΕ				
5.12	Οι διαδικασίες συστηματικού ελέγχου και βελτίωσης των υποστηρικτικών υπηρεσιών είναι συχνές και	ΔΕ				

	αποτελεσματικές.					
5.13	Οι υποδομές για εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι συγκρίσιμες με τις υποδομές Πανεπιστημίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς.	ΔΕ				
5.14	Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης παρέχονται σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ώστε να υποστηρίζονται οι ανάγκες των φοιτητών και των διδασκόντων.	ΔΕ				
5.15	Οι φοιτητές/τριες και οι διδάσκοντες έχουν πρόσβαση στις απαραίτητες για το πρόγραμμα, το επίπεδο και τον τρόπο διδασκαλίας τους ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης.	ΔΕ				
5.16	Το ποσοστό του διδακτικού προσωπικού σε ένα πρόγραμμα σπουδών που προσφέρεται εξ αποστάσεως, το οποίο κατέχει διδακτορικό τίτλο, δεν είναι μικρότερο από 75%.	ΔΕ				

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Σημειώστε αν ισχύουν τα πιο κάτω, βάζοντας \checkmark στο τετραγωνάκι δίπλα από τη δήλωση. Σε περίπτωση που δεν ισχύουν οι δηλώσεις, σημειώστε τι ισχύει:

Ο ανώτατος αριθμός φοιτητών ανά τμήμα δεν υπερβαίνει τους 30 φοιτητές.	
Είναι απαραίτητη η διεξαγωγή γραπτών εξετάσεων με φυσική παρουσία υπό την εποπτεία του ιδίου του Ιδρύματος ή υπό την εποπτεία αξιόπιστων φορέων που λειτουργούν στις χώρες των διδασκομένων.	
Ο αριθμός των τμημάτων εξ αποστάσεως προγράμματος στα οποία διδάσκει το ακαδημαϊκό προσωπικό δεν υπερβαίνει τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκει το διδακτικό προσωπικό στα συμβατικά προγράμματα και ο διδακτικός φόρτος του διδάσκοντος συνυπολογίζεται.	

Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα διδακτορικά προγράμματα σπουδών.

6.	ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	1	2	3	4	5
6.1	Διασφαλίζεται η ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών μέσα από Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών.	ΔΕ				
6.2	Η δομή και το περιεχόμενο του διδακτορικού προγράμματος σπουδών είναι ικανοποιητικά και διασφαλίζουν την ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών.	ΔΕ				
6.3	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού που θα υποστηρίξει το διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών είναι επαρκής.	ΔΕ				
6.4	Οι επιβλέποντες των διδακτορικών διατριβών έχουν τα ακαδημαϊκά προσόντα και την εμπειρία για την εποπτεία των συγκεκριμένων διατριβών.	ΔΕ				
6.5	Η προσβασιμότητα των ενδιαφερόμενων μερών στους κανόνες διδακτορικών σπουδών είναι ικανοποιητική.	ΔΕ				
6.6	Ο αριθμός των διδακτορικών φοιτητών τους οποίους επιβλέπει ένα ακαδημαϊκό μέλος είναι ικανοποιητικός για τη συνεχή και αποτελεσματική ανατροφοδότηση του φοιτητή και σύμφωνος με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.	ΔΕ				
6.7	Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των ακαδημαϊκών συμβούλων και επιβλεπόντων είναι ικανοποιητικά και καλύπτουν τα θεματικά πεδία έρευνας των διδακτορικών φοιτητών του προγράμματος.	ΔΕ				

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Σημειώστε τον αριθμό διδακτορικών φοιτητών που επιβλέπει κάθε μέλος ΔΕΠ του προγράμματος και την ακαδημαϊκή βαθμίδα στην οποία βρίσκεται ο επιβλέπων.

ΔΕ

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ – ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Παρακαλώ να γράψετε τα καταληκτικά σχόλια και εισηγήσεις για το πρόγραμμα σπουδών στο σύνολό του ή για επιμέρους συνιστώσες του προγράμματος σπουδών.

Για τη συναγωγή των επιμέρους και των τελικών Συμπερασμάτων η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να συστήσει, να χρησιμοποιήσει και να συνυπολογίσει ένα πολύπτυχο πολυεδρικό κριτήριο. Και τούτο, διότι η ιδιοπροσωπία του Ιδρύματος (Θεολογική Σχολή, Ιδιωτική, εν Λευκωσία Κύπρου, σπανιότης του εγχειρήματος, ιστορικότης του εγχειρήματος) απαιτούσε και άξιζε πέραν των παγίων ακαδημαϊκών προβλεπόμενων και ειδικές ad hoc μεθοδολογικές – επιστημολογικές προϋποθέσεις. Διαμορφώθηκε έτσι ένα σύνθετο, δυναμικό, πολυπρισματικό όργανο για τη σύνθεση των επιμέρους συμπερασμάτων. Τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας παρουσιάζονται με τη μορφή των ακόλουθων αρθρωτών συμπερασμάτων:

10. Το ΠΣ (4 έτη, πτυχίο) της Θεολογικής Σχολής Εκκλησίας Κύπρου στο σύνολό του χαρακτηρίζεται ως πρωτοποριακό για τα ακαδημαϊκά δεδομένα: μοναδικό για την κυπριακή πραγματικότητα, και ξεχωριστό μέσα στις διεθνείς εκδοχές και παραλλαγές (Ελλάδα, Αμερική, Λίβανος, Σερβία κ.α.)
11. Ειδικώς για τον ελληνόφωνο χώρο συνιστά το τέταρτο εγχείρημα σε διάστημα διακοσίων εξήκοντα περίπου ετών.
12. Το ΠΣ της Θ.Σ.Ε.Κ. εμπεριέχει συστατικά, (άλλα εν ενεργεία και άλλα εν δυνάμει), τα οποία του προσδίδουν α) δυναμικήν εξέλιξιν και β) προοπτικήν αναπτύξεως. Υπό την συνδρομήν συνθηκών και παρεμβάσεων (βλ. κατωτέρω) είναι βάσιμον να προσδοκάται ότι ημπορούν να αποτελέσουν ιστορικών σταθμών στα Τριτοβάθμια θεολογικά δεδομένα.
13. Λυδίαν λίθον του όλου και Προγράμματος και Εγχειρήματος αποτελεί η άμεση και ευθεία διασύνδεση Ιδιοκτήτου και Ακαδημαϊκών Οργάνων. Τα πρώτα δείγματα και γραφής και εφαρμογών επιτρέπουν να εξαχθεί βάσιμος καταρχήν διάγνωση ότι τα Όργανα της Σχολής έχουν την απαιτούμενη ευρυχωρίαν να κινηθούν δημιουργικά στο πεδίο των ειδικών τους αρμοδιοτήτων. Επειδή, όμως η εφαρμογή του ΠΣ μετρά μόνον τρία Εξάμηνα, τα ανωτέρω πρέπει να ελεγχθούν περαιτέρω και σταδιακώς και κατά την πλήρην έκπτυσίν τους.
14. Η τωρινή στελέχωση της Σχολής (διεύθυνση, διδάσκοντες, γραμματεία) συγκροτηθείσα υπό το προβλεπόμενο ειδικό καθεστώς των Ιδιωτικών Σχολών εξασφαλίζει τα εν αρχή προαπαιτούμενα λειτουργίας του όλου Προγράμματος. Δεν αρκεί όμως από μόνη της για να φθάσει στα μέσα επίπεδα και επιδόσεις της συνήθους ακαδημαϊκής πρακτικής. Η σταδιακή αύξηση και ενίσχυση του διδακτικού προσωπικού (και με άλλα μέλη

εγνωσμένου επιστημονικού κύρους) α) θα καταστήσει στην πράξη λειτουργικότερη την εφαρμογή του Προγράμματος, β) θα προσδώσει μεγαλύτερο ακαδημαϊκό κύρος στη Σχολή και γ) θα αποτελέσει εμπράγματον εγγύηση ότι οι σχετικές πρόνοιες εφαρμόζονται και γίνονται σταδιακά συμβατές προς τα ακαδημαϊκώς κρατούντα.

15. Ο έσω πυρήνας των Μαθημάτων έχει φύση και χαρακτήρα θεολογικό. Και υπηρετεί καταρχήν τους διωκόμενους δύο εκ των τριών στόχους και σκοπών (εκπαίδευση, εκκλησία). Η άρθρωση, όμως, δομή, οργάνωση των μαθημάτων χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας. (Βλ. κατωτέρω σχετικές Προτάσεις).

16. Τα μέλη – καθηγητές της Επιτροπής προέρχονται από Θεολογικά Τμήματα κρατικών (ελληνικών) Πανεπιστημίων τα οποία (τμήματα) υπέστησαν πρόσφατα εξωτερική αξιολόγηση. Συγκρίνοντας τις σχετικές διαδικασίες τα μέλη είναι υποχρεωμένα να τονίσουν ότι τόσο οι Πρόνοιες κανονισμού της Θ.Σ.Ε.Κ. όσον και η διαθεσιμότητα Διδασκόντων, λοιπού Προσωπικού και Φοιτητών α) υπήρξαν **υποδειγματικές** και β) εβοήθησαν έργω και λόγω το έργο της Επιτροπής.

17. Επίδοση απροσδόκητος (και πάντως λίαν ικανοποιητική για την Επιτροπή) υπήρξε το γεγονός ότι κατά τις συζητήσεις της επιτοπίου επισκέψεως κατεγράφησαν από την Επιτροπή ειλικρινείς παραδοχές εκ μέρους των αρμοδίων της Σχολής, παραδοχές σχετικές με βελτιώσεις στο ΠΣ, την σύσταση πλήρους Οργανογράμματος, τη σταδιακή διάθεση Μεγάλης Βιβλιοθήκης στην προσβασιμότητα των φοιτητών.

18. Ιδιαίτερως κρίσιμος και χρήσιμη για την απρόσκοπτη και αποτελεσματική εφαρμογή του Προγράμματος υπήρξε η παραδοχή των Υπευθύνων (προκληθείσα από τη συζήτηση με τα μέλη της Επιτροπής) ότι, παρά τις προβλέψεις για δημιουργία Δευτέρου Προπτυχιακού Προγράμματος, Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού Κύκλου, θα πρέπει προς το παρόν να επιμείνουν οι αρμόδιοι της Σχολής στην αρτίωση και πλήρη υποστήριξη του **ενός** προγράμματος.

Προτάσεις – Εισηγήσεις:

6. Το εγγύτερο και συγγενέστερο εγχείρημα (Ίδρυσης Θεολογικής Σχολής Λευκωσίας) εσημειώθη προ δεκαετίας περίπου στην Εκκλησία της Ελλάδος (Οι σχολές του Τιμίου Σταυρού και του Μπάλαμαντ λειτουργούν σε άλλα περιβάλλοντα). Εκτιμούμε ότι οι Διδάσκοντες και οι λοιποί αρμόδιοι της Σχολής έχουν χρέος να μελετήσουν περαιτέρω τα πριν, τα κατά και τα μετά της λειτουργίας των τεσσάρων Ανώτατων θεολογικών ακαδημιών της Ελλάδος. (Ένα μέλος της Επιτροπής έχει δημοσιοποιήσει τις απόψεις του για το ελλαδικό εκκλησιαστικό εγχείρημα). Επειδή όμως τα τρία μέλη – Καθηγητές της Επιτροπής ανήκουν σε τυπικώς ανταγωνιστικά των τεσσάρων Ακαδημιών Θεολογικά Τμήματα, γι' αυτό δεν επιθυμούν ούτε να συσχετίσουν ούτε να προβούν σε υποδείξεις. Αρκούνται στην παραίνεση να μελετήσουν οι αρμόδιοι τις Θ.Σ.Ε.Κ. ενδελεχέστερα τον σχετικό ελλαδικό φάκελο.

7. Οι αρμόδιοι της Σχολής οφείλουν να δημοσιοποιήσουν την ίδρυση και λειτουργία της Σχολής α) διεθνώς και β) στην Ελλάδα (Θεολογικές Σχολές, Ανώτατες Ακαδημίες και αλλαχού.) Η δημοσιοποίηση θα προκαλέσει ενδιαφέρον σε θεολόγους επιστήμονες και καθηγητές. Θα προσελκύσει νέο ή και έμπειρο επιστημονικό δυναμικό. Η ελλαδική θεολογική ενδοχώρα διαθέτει μεγάλη και καλή δεξαμενή θεολόγων επιστημόνων.
8. Οι αρμόδιοι της Σχολής (Υπεύθυνος και Συντονιστής Προγράμματος) έχουν να προσποριστούν οφέλη στο έργο τους αν μελετήσουν τη σύγχρονη ελληνική βιβλιογραφία (1956-2006, 2007-2016). Ειδικότερα θα εύρουν αποτυπωμένες:
- α) την επιστημολογική παθολογία της θεολογικής έρευνας,
- β) την αλλοτρίωσή της από την εκκλησιαστική ζώσα θεωρία και πράξη,
- γ) την δουλείαν της σε ξένα θεολογικά σχήματα,
- δ) τις επιστημονικές απόπειρες να συσταθούν θεολογικά σχήματα (θεολογικού επιστητού και θεολογικών γνωστικών αντικειμένων) τα οποία και θα εδράζονται στην εκκλησιαστική θεωρία – πράξη και θα δομούνται επ' αυτής.
9. Οι αρμόδιοι της Σχολής οφείλουν να ασχοληθούν με το λανθάνον και υφέρπον στο Πρόγραμμά τους αλλότριο επιστημολογικό σχήμα των παμπάλαιων γερμανικών Κλάδων. Μετά την υπό π. Γ. Φλωρόσκυ και λοιπών λαμπρών επιγόνων αποτίναξη της «βαβυλωνίου αιχμαλωσίας» τόσον οι αρμόδιοι όσον και ημείς οι λοιποί έχουμε χρέος να αναδομήσουμε τα θεολογικά επιστημονικά σχήματα.
10. Οι αρμόδιοι έχουν χρέος να περιφρουρήσουν την υπάρχουσα διττή Πρόνοια και διαδικασία Αξιολόγησης. Εάν μάλιστα συνεχίσουν να την επιζητούν και να την αποδέχονται, ως έπραξαν μέχρις εδώ, θα προσποριστούν οφέλη κύρους και επίσημα ακαδημαϊκής συμπεριφοράς.

Nota benae:

Τα Μέλη της Επιτροπής επάσχισαν να ανταποκριθούν στο έργο που τους ανατέθηκε. Πέραν των ακραιφνώς επιστημονικών κριτηρίων τα οποία προβλέπει και απαιτεί ο Φορέας, έλαβον υπόψιν τους και συνυπολόγισαν ότι συνεισφέρουν (όση δύναμις) στην σεβαστή Εκκλησία και την Πολιτεία της ηγαπημένης άλλης πατρίδος, της Κύπρου.

--

Όνόματα και υπογραφές Προέδρου και Μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης:

Όνομα:	Υπογραφή:

Ημερομηνία:

300_1_1_external_evaluation_report_program_template.docx